

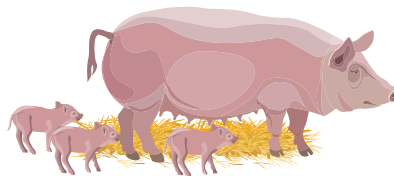
Råd og tips
for en bedre
produksjon

Fôring av smågris fra fødsel til salg/flytting

Dieperioden

Smågrisen fødes med små fettreserver og svært dårlig immunforsvar. Det første døgnet vil mikroorganismer fra omgivelsene i kombinasjon med råmjølk bidra til å aktivere immunforsvaret. Egen tarmflora skal etableres slik at grisungene kan ta til seg, og utnytte næringsstoffene i purkemjølka. Å sikre at alle grisungene i kullet får i seg råmelk er derfor førsteprioritet etter fødsel. De første tre ukene er purkemjølka den viktigste næringa for smågrisene. Allikevel er det viktig med tidlig tilvenning av kraftfôr. Purkemjølk er ikke nok til å dekke smågrisens næringsbehov i hele dieperioden, smågrisene må derfor få smågriso for allerede fra første leveuke.

Legg en neve Format smågriso for sammen med Pluss Smågristorv i området der smågrisene er aktive. Gi litt kraftfôr mange ganger om dagen og sørg for at fôret er ferskt slik at det lukter og smaker godt. Øk mengden tildelt kraftfôr gradvis etterhvert som du ser at smågrisene spiser opp.

Smågriso for i dieperioden har mange positive effekter:

Tilvenning av fordøyelseskanalen til å fordøye og ta opp næringsstoffer fra andre kilder enn purkemjølka.

Supplere med næringsstoffer utover det purkemjølka bidrar med.

Øker avvenningsvekta og reduserer dermed problemene rundt avvenning. I tillegg vil dette øke tilveksten etter avvenning.

Reduserer spredningen i avvenningsvekt innen kullet.

Avlaster purka de siste to ukene før avvenning, dette bidrar til å redusere purkas holdtap.

Rundt avvenning

Avvenning er nest etter fødsel den mest kritiske hendelsen i grisens liv. Grisungene forlater ett varmt og trygt miljø hos purka. Purkemjolk med høy fordøyelighet erstattes av tørt kraftfôr. Både fordøyelses- og immunsystem er på dette tidspunktet umodent, og som regel vil opptaket av energi- og næringsstoffer bli kraftig redusert. Dette i kombinasjon med miljøskifte gjør at grisungen er særlig utsatt for diaré rundt avvenning.

Avvenning fører videre til stress som vil påvirke immunsystemet negativt. Stress gir økt aktivitet, og dette i kombinasjon med lavt fôropptak de første dagene etter avvenning medfører tap av underhudsfett og dårligere isoleringsevne. Økt varmebehov hos smågrisene må kompenseres med god temperatur i smågrisrommet.

Det vil ofte gå over ei uke før energiopptaket er på nivå med det som var før avvenning. Målet for deg som smågrisprodusent må være å unngå for stort fall i fôropptak og tilvekst.

Etter vel overstått avvenning

Målsettingen etter avvenning er å få smågrisen raskest mulig fram til salg eller flytting til slaktegrisavdelingen. Smågrisen har høyt vekstpotensial i denne perioden, og høyt fôropptak er viktig for å oppnå høy tilvekst. God tilvekst gir god fôrutnytting og dermed reduserte fôrkostnader i smågrisperioden. I denne perioden er det viktig å sørge for et tørt og reint miljø. Dette reduserer smittepresset og faren for sjukdomsutbrudd. Fôrautomater kan gjerne plasseres i bingeskiller og det er en fordel med vann i automaten, dette øker fôropptaket. Det er viktig å sørge for tilstrekkelig med automater pr smågris slik at alle har tilgang til å ete den mengden som ønskes. Grisen er et flokkdyr og liker å spise sammen fra automat med flere eteplasser eller fra langtro, dette kan øke fôropptaket.

I smågrisproduksjonen er det også viktig å velge rett kraftfôr. Forhold i besetningen som miljø, helsestatus, puljesystem og avlsmateriale kan være avgjørende for valg av kraftfôr.

Råd og tips rundt avvenning

Gjennomfør avvenning om morgenen, la lyset stå på og gi samme smågriskraftfôr som de har fått i fødebingen.

Smågrisene skal føres etter appetitt de første 4-5 dagene etter avvenning.

Ved avvenningsdiaré reduseres fôrmengden til ca 0,25 kg/dyr/dag på dag 5 og 6. Trapp forsiktig opp mot appetitt iløpet av ei uke.

God tilgang på vann er viktig for å sikre høyt fôropptak, og dermed unngå avvenningsproblemer.

Sørg for høy temperatur i smågrisrommet, over 22 grader C de første 5-6 dagene.

Tildeling av grovfôr med god hygienisk kvalitet holder fordøyelseskanaalen i gang og reduserer risikoen for diaré.

Pluss Avvenningstorv (uten jerntilsetning) vil redusere faren for diaré.

Ved diaréutbrudd kan du tildele Pluss Saltbalanse Svin.

Generelle fôringstips

Sørg for at alle smågrisene får i seg råmjølk så fort som mulig etter fødsel.

Gi startdose med Pluss Jernstarter allerede første levedøgn, men etter at smågrisene har fått i seg råmjølk. Fortsett med Pluss Smågristorv, Pluss Flytende Jernstilsjudd eller Grynt Crusli fram til ei uke før avvenning.

Start tidlig med tildeling av smågrisorv, fra dag 3-4 etter fødsel. Gi en neve eller to pr. dag under varmelampa eller på golvet nær varnehjørnet.

Vent med å føre i automater til spedgrisens kraftfôropptak er godt i gang, typisk ved 2-3 ukers alder. Følg med på hygienisk kvalitet på kraftfôret i automater og fyll aldri mer enn et døgn forbruk i automaten.

Bytt til Pluss Avvenningstorv ei uke før avvenning og fortsett med det til 1 ½ uke etter avvenning. Pluss Avvenningstorv er uten jerntilsetning.

Smågrisene skal føres etter appetitt de første 4-5 døgnene etter avvenning. Ved avvenningsdiaré reduseres fôrmengden til ca. 0,25 kg/dyr/dag på 5-6 dag etter avvenning. Trapp opp mot appetitt igjen i løpet av ei ukes tid.

God tilgang på vann er viktig for å unngå avvenningsproblemer.

Automater med flere eteplasser eller troer er gunstig, da får grisene ete samtidig.

Hold bingene varme, tørre og reine.

Aktuelle kraftfôrblandinger fra Felleskjøpet:

Format Melkestart

Format Kvikk 1

Format Kvikk 2

Format Robust

Format Pigg

Format™

